

Idrottspolitisk strategi 2021–2031

Typ av styrdokument	Strategi
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Beslutsdatum och paragraf	2022-05-19, 107
Diarienummer	2021/205-812
Datum för senaste revidering	2021-12-14
Giltighetstid	2021–2031
Dokumentansvarig funktion	Föreningssamordnare
Målgrupp för dokumentet	Föreningslivet, Tjörns kommuns samtliga nämnder och styrelser

Revideringar

Beslut	Diarienummer	Revidering avser
KFN 2021 § 130	KFN 2021/10–812	Första versionen, efter remissomgång

---

Innehåll

1	Idrottspolitisk strategi	1
1.1	Tjörns idrottspolitiska vision och långsiktiga mål	1
1.2	Ett brett perspektiv på idrott	1
1.3	Strategisk samverkan mellan kommunen och föreningslivet	2
1.4	En strategi för idrott på Tjörn.....	3
2	Idrottens utgångspunkter	4
2.1	Hållbarhet.....	5
2.1.1	Miljöhänsyn	5
2.1.2	Idrottsmiljöer	5
2.2	God hälsa.....	5
2.2.1	Fysisk aktivitet hela livet	5
2.2.2	Idrott tillgänglig för alla.....	6
2.3	Dialog.....	6
2.3.1	Delaktighet.....	7
2.3.2	Föreningslivets röst.....	7
2.3.3	Idrottsevenemang, elitidrott och idrottsturism	7
2.4	Föreningsstöd	7
2.4.1	Föreningsbidrag	8
2.4.2	Service och stöd.....	8
3	Låt idrotten ta plats	10
3.1	Idrott året runt	10
3.2	Idrott för barn och unga	10
3.3	Låt idrotten kosta	11
4	Styrdokument	12
4.1	Nationella styr-, plan- och måldokument	12
4.2	Kommunala styrdokument och handlingsplaner	12
5	Referenser	13

1 Idrottspolitisk strategi

Tjörns kommuns vision

Tjörn – möjligheternas ö hela året och för hela livet

Tjörn 2035 är en åretruntlevande ö för livets alla faser. Företagsamhet, småskalighet och närhet är våra kännetecken. Havet, det öppna landskapet och kulturen är våra unika värden.

Enligt visionen krävs det strategiska insatser inom "... infrastruktur och kommunikationer, kompetensutveckling, föreningsliv och social gemenskap, samhällsservice av hög kvalitet samt gott bemötande och god tillgänglighet".

Visionen anger att "kommunen ska arbeta aktivt med insatser för ett företagsamt Tjörn. Insatserna ska stärka en hållbar utveckling ur ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv för ett livskraftigt näringsliv, föreningsliv och samhällsliv i övrigt".

Det budgetdokument som varje år antas av kommunfullmäktige utgår från Tjörns kommuns vision.

Den idrottspolitiska strategin utgår från Tjörns kommuns vision och harmoniserar även med Agenda 2030 och FN:s barnkonvention.

1.1 Tjörns idrottspolitiska vision och långsiktiga mål

Vision

En bredd av idrotter, både på tränings- och elitnivå, med fokus på barn och unga och med möjlighet för fysisk aktivitet för alla genom hela livet.

Långsiktigt mål

Det långsiktiga målet för idrotten är att idrotten ska

- vara tidsenligt flexibel och könsneutral
- vara anpassad för utövare med funktionsvariation
- vara ekonomiskt drifteffektiv
- ha låg miljöpåverkan.

1.2 Ett brett perspektiv på idrott

Den svenska idrottsrörelsen bygger på Europeiska unionens (EU) idrottsperspektiv.

I perspektivet belyses samverkan för att främja idrottsfrågor samt att beakta idrottens specifika karaktär och dess strukturer – som bygger på

frivilliga insatser – samt deras sociala och pedagogiska funktion. Detta ska göras genom att

- främja rättvisa och öppenhet i idrottstävlingar och samarbetet mellan organisationer och myndigheter med ansvar för idrott
- skydda idrottsutövarnas fysiska och moraliska integritet, särskilt när det gäller de yngsta utövarna är också viktiga frågor inom EU.

Riksidrottsförbundets värdegrund

Idrottsrörelsens värdegrund består av fyra principer och är vägledande för all den verksamhet som bedrivs inom ramen för Riksidrottsförbundets (RF) medlemsförbund och deras föreningar.

Värdegrunden består av:

- **Glädje och Gemenskap** – Idrottsrörelsen vill bedriva och utveckla all verksamhet så att deltagare kan ha roligt, må bra och utvecklas under hela livet.
- **Demokrati och delaktighet** – Alla medlemmars röst har lika värde. Alla som deltar får vara med och bestämma om och ta ansvar för sin verksamhet. Demokrati och delaktighet ska utövas jämställt och oavsett bakgrund.
- **Allas rätt att vara med** – Alla som vill får vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet. Det gäller oavsett kön, könsidentitet och uttryck, etnisk och social bakgrund, religion/trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller ålder.
- **Rent spel** – En förutsättning för att tävla på lika villkor är att rent spel och ärlighet genomsyrar idrotten och att respekt för medtävlade och gemensamma regler är av yttersta vikt. Arbetet innebär också att motverka dopning, matchfixing, osund ekonomi och annat fusk samt mot diskriminering, trakasserier, kränkningar och våld såväl på som utanför idrottsarenan.

1.3 Strategisk samverkan mellan kommunen och föreningslivet

Tjörns kommun idrottspolitiska strategi är en del av kommunens övergripande arbete med att Tjörn ska vara en bra plats att leva och bo på.

Strategin ska vara vägledande i kommunikationen med regionala och nationella nätverk.

1.4 En strategi för idrott på Tjörn

Tjörns idrottspolitiska strategi pekar ut riktningen för idrottspolitiken 2021–2031. Den ska fungera som en plattform för beslut, samverkan och

inspiration inom hela den kommunala organisationen, både politiskt och förvaltningsövergripande.

Utifrån strategin tas treåriga idrottsplaner fram av kultur- och fritidsförvaltningen och beslutas av kultur- och fritidsnämnden. Dessa planer är mer konkreta i sin karaktär och beskriver vad som ska göras under respektive period. Idrottsplanerna bryts sedan ner årsvis i verksamhetsplaner som kopplas till aktuell budget.

Liksom den kulturpolitiska strategins påverkan på exempelvis kulturmiljöprogram, biblioteksplan, barn- och ungdomskulturplan och handlingsplan för friluftslivet kan även den idrottspolitiska strategin ha viss påverkan på ovanstående planer.

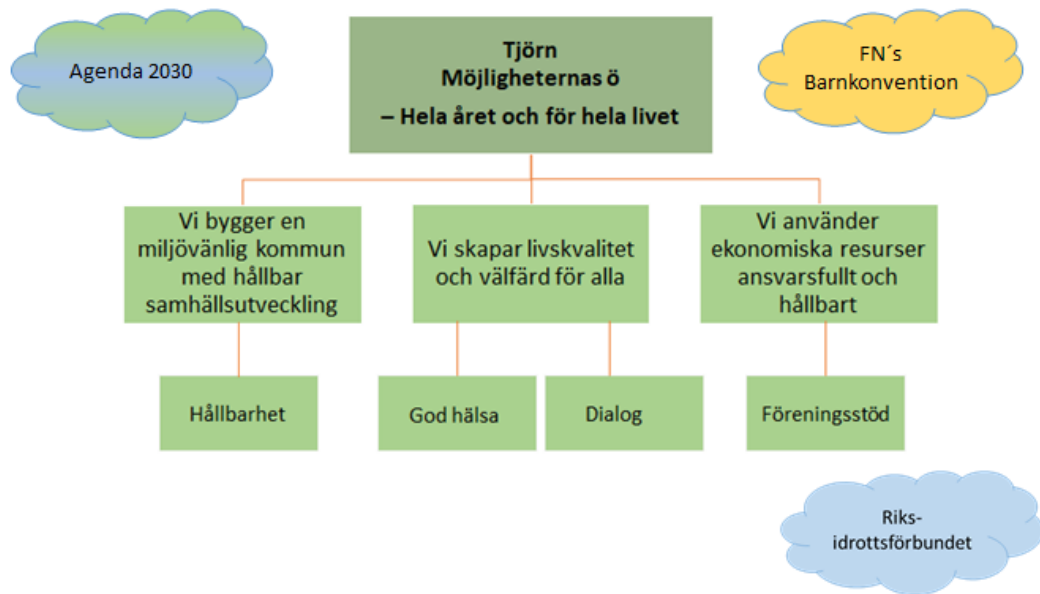
Tjörns kommuns idrottspolitiska steg

Det här arbetssättet ger möjlighet att formulera strategiska insatsområden och metoder som sedan utvecklas till konkreta insatser över tid på ett och flera år.

2 Idrottens utgångspunkter

Utifrån Tjörns kommuns tre strategiska områden har fyra utgångspunkter för idrotten identifierats:

De fyra utgångspunkterna innehåller följande delar:

Nedan beskrivs delarna var för sig.

2.1 Hållbarhet

Vi bygger en hållbar kommun med hållbar samhällsutveckling. Miljö- och hållbarhetsarbetet skär genom kommunens samtliga verksamheter och kräver därför samverkan och att alla bidrar.

2.1.1 Miljöhänsyn

Idrotten når många deltagare och en hög miljömedvetenhet är nödvändig i allt ifrån lokalutnyttjande, evenemang, transporter till caféverksamhet med mera.

Idrottsanläggningar är ofta energikrävande, vilket gör att miljöhänsyn ska tas vid planering, ny- och ombyggnation samt drift.

2.1.2 Idrottsmiljöer

Endast ett fåtal anläggningar ägs och drivs av kommunen. De lokaler som Tjörns kommun har till sitt förfogande ska användas på ett kostnads- och yteffektivt sätt.

Flera av föreningarnas idrottsanläggningar har byggts under 1970- och 1980-talet, och är idag omoderna, hårt slitna och ofta även långt ifrån driftseffektiva.

Såväl befintliga som framtida idrottsanläggningar ska tillgängliggöras och utformas för att skapa gränsöverskridande möten och optimera användandet.

Nyinvesteringar och upprustningar av lokaler och anläggningar bör ske på ett kreativt sätt, i samverkan med idrotten och andra verksamheter, för att skapa multifunktionella, attraktiva mötesplatser. Perspektivet bör också vidgas, där idrottslivet i tidigt skede involveras i projekt rörande till exempel utemiljö i bostadsområden eller utformning av skolgårdar.

I regelverket för föreningsbidrag för fritidsföreningar framgår att föreningen ska uppmuntras till så låg miljöpåverkan som möjligt.

2.2 God hälsa

Vi skapar livskvalité och välfärd för alla – där Tjörns kommun skapar jämlika förutsättningar att leva ett gott liv med en god hälsa.

2.2.1 Fysisk aktivitet hela livet

Att skapa möjligheter för alla att röra på sig inomhus och utomhus är av stor vikt för medborgarnas välbefinnande.

Idrottsrörelsen har en viktig roll i att utveckla verksamheten så att barn, unga, vuxna och äldre väljer att idrotta i en förening hela livet. Många

slutar idrotta i förening redan i 11-årsåldern, en trend som kräver nytänkande för att kunna brytas.

Framtidens idrott ska inspireras av förändringarna som sker i samhället och där möjligheter till att idrotta på fler olika sätt finns. Behovet av idrott, motion och rörelse genom hela livet är genomgående.

Spontanidrott är fysiska aktiviteter som sker utanför föreningsidrotten och utan officiell organisatör. Det kan utövas enskilt eller i grupp och vara alltifrån en joggingtur till en fotbollsmatch med kompisgänget.

I kriterierna för föreningsbidrag framgår att föreningen ska

- ha en uttalad friskvårdstanke i sin verksamhet.

2.2.2 Idrott tillgänglig för alla

Tjörns kommun ska vara möjligheternas ö för alla och det är därför angeläget att intersektionalitetsperspektivet integreras i idrottsutövandet. Intersektionalitet är en fråga om demokrati, resurser och intresse. Ett intersektionellt perspektiv ställer frågor om hur makt och ojämlikhet vävs in i uppfattningen om identitetskategorier som kön, genus, sexualitet, ålder, klass, funktionalitet och etnicitet.

Intersektionalitet innebär att alla människor ges samma förutsättningar inom samtliga idrotter och att nyttjande av anläggningar och ekonomiskt stöd fördelas och värderas likvärdigt. Tillgång och närheten till anläggningar och idrottsmiljöer är av central betydelse där intersektionalitetsperspektivet alltid ska beaktas.

Såväl befintliga som framtida idrottsanläggningar ska tillgängliggöras och utformas för att skapa gränsöverskridande möten och optimera användandet.

I kriterierna för föreningsbidrag framgår att föreningen ska

- erbjuda en verksamhet som är könsneutral och där skillnad inte görs utifrån etnicitet, kön, klass, sexuell läggning, religion, ålder, funktionsvariation eller sjukdom
- erbjuda en verksamhet som i största möjliga mån är anpassad för utövare med funktionsvariationer
- erbjuda en verksamhet fri från diskriminering.

2.3 Dialog

Vi skapar livskvalité och välfärd för alla genom att aktivt arbeta med dialog. I dialogen ges invånare, föreningsliv, företag och besökare goda

möjligheter till delaktighet och påverkan vad gäller idrott och fysisk aktivitet.

Alla – oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder – ska ha samma möjligheter att ta del av och vara delaktiga i idrotten på Tjörn.

2.3.1 Delaktighet

En nära dialog förs med föreningarna för att säkerställa en demokratisk och hållbar verksamhet i en sund och hållbar miljö inom föreningen.

En öppen dialog med idrottsföreningarna, där Tjörns kommun bidrar och hjälper föreningarna att utnyttja kraften i sina olika förutsättningar och möjligheter, genomsyrar dialogen.

2.3.2 Föreningslivets röst

I kommunala utvecklingsprojekt är det av största vikt att idrottsföreningar ges möjlighet att delta och påverka i ett tidigt skede. Det kan handla om utveckling av föreningsbidrag lika väl som utveckling av skolgårdar, eller att vara en del i Tjörns samhällsplanering. Detta kräver ett nära samarbete mellan de kommunala förvaltningarna, de kommunala bolagen och föreningslivet.

2.3.3 Idrottsevenemang, elitidrott och idrottsturism

Tjörns kommun ska vara en självklar plats där olika idrottsliga upplevelser anordnas och eftersträva värdskap för fler evenemang som är till gagn för det lokala föreningslivet och det lokala näringslivet.

Elitidrotten, idrottsturismen och idrottsliga framgångar lägger tillsammans med en bred barn- och ungdomsverksamhet grunden för en växande idrottsrörelse.

Tjörns kommun vill lyfta fram personer och föreningar som når idrottsliga framgångar och som motiverar andra att också satsa på sin idrott.

2.4 Föreningsstöd

Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart genom ett tidsenligt, kommunalt föreningsstöd där förutsättningar skapas för att idrottsföreningar ska klara sitt uppdrag såväl praktiskt som ekonomiskt.

Tjörns kommun i samverkan med riks-idrottsförbundet och RF-SISU (idrottens studie- och utbildningsorganisation) bidrar, stärker och utvecklar Tjörns idrottsföreningar och dess ledare.

2.4.1 Föreningsbidrag

Kultur- och fritidsnämnden fördelar föreningsbidrag utifrån Sandviksmodellen, där mötet och dialogen med föreningarna är centrala.

För att föreningen ska kunna få föreningsbidrag ställs villkor på den verksamhet som föreningen bedriver och dessa beskrivs i det regelverk som är framtaget för bidrag för fritidsföreningar i Tjörns kommun. Föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet ska prioriteras.

Ledare

Tjörns föreningsliv och idrotten blomstrar tack vare det ideella engagemanget hos alla ledare som finns i föreningarna. Ledarna bidrar till att skapa en god miljö för många barn och unga genom uppväxtåren. De bidrar också till en förbättrad folkhälsa och ett mer sammanhållet och inkluderande Tjörn.

Ett långsiktigt riktat ledarstöd för utveckling av ledare gör att Tjörns kommun kan fortsätta att behålla det omfattande föreningsliv som finns i kommunen.

Anläggningar och drift

För att dessa även i framtiden ska vilja och orka driva sina anläggningar behöver de få ett aktivt stöd från kommunen, såväl konsultativt som ekonomisk.

Säker och trygg förening

Säker och trygg förening är en kvalitetsmärkning för att skapa en skadefri, säker, trygg och inkluderande tillvaro för besökare, deltagare och medlemmar, där kvalitetsmärkning (certifiering) och föreningsbidrag löper parallellt.

2.4.2 Service och stöd

Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för uthyrning av delar av kommunens lokaler såsom ishallen, idrottshallar/-salar, skolsalar och samlingslokaler för fritidsaktiviteter. Uthyrningen avser främst tider på eftermiddagar, kvällar och helger.

Digitalisering

Det ska vara enkelt att använda de tjänster och den service som kultur- och fritidsförvaltningen erbjuder. Digitaliseringen ska användas som ett sätt att skapa större kundnytta för föreningslivet, invånare och besökare. Det kan handla om allt ifrån kartfunktioner, digitala låssystem till bidragssystem.

Samordning för föreningslivet

Tjörns kommun tillhandahåller också föreningsstöd i form av personalresurser. Det handlar om löpande föreningsarbete, utveckling av konceptet Säker och trygg förening, bokningar och hjälp till föreningarna vid bidragsansökningar.

Dessutom finns det möjlighet för föreningarna att låna in konsultation för strategiska frågor som exempelvis anläggningsfrågor, om- och tillbyggnad och ekonomi- och personalfrågor.

3 Låt idrotten ta plats

Att använda ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart ska harmonisera med att idrotten på Tjörn utvecklas i en positiv riktning.

3.1 Idrott året runt

Det är av vikt att säkerställa att idrott och motion går att bedriva i Tjörns kommun året om.

Forskning visar ett starkt samband mellan tillgång till idrottsanläggningar och fysisk aktivitet hos barn och ungdomar. Sambandet gäller även för vuxna. Ju fler anläggningar och aktivitetsytor i närområdet, desto mer fysisk rörelse hos invånarna.

Ytterligare en aspekt är vikten av att ta sig på ett säkert sätt till och från anläggningarna, bland annat i form av säkra gång- och cykelbanor.

En idrottsanläggning kan också vara ett anlagt eller anvisat område för någon form av tävlingsidrott, spontanidrott eller motion oavsett ägandeförhållande. Det innebär att förutom byggnader är också tillgängliga skogsområden, berg, sjöar, vattendrag och andra naturområden en form av idrottsanläggningar som bidrar till att säkerställa idrottsmöjligheter året runt på Tjörn.

Tillgängligheten kan handla om allt från tillfartsvägar, gång- och cykelbanor, parkeringsplatser, belysning, skyltning och underlag.

3.2 Idrott för barn och unga

Idrottsrörelsens ambition och vilja är att så många som möjligt ska kunna vara med och idrotta så länge som möjligt, i en så bra verksamhet som möjligt. Alla barn har rätt till lek och fritid och att delta i föreningsliv enligt FN:s barnkonvention som 2020 också blev svensk lag.

All idrott för barn ska bedrivas utifrån ett barnrättsperspektiv och utgå ifrån Barnkonventionen. Det innebär att idrottsföreningar vars verksamhet som utgår ifrån barnens intressen och behov ligger i fokus. Lek, glädje och lust att röra sig ska komma i första hand.

En allsidig träning ska också främjas, där barn uppmuntras att hålla på med flera idrotter, vilket minskar skaderisk och ökar motivation till att träna.

Tävlingsverksamhet ska utformas på ett sådant sätt att såväl flickor som pojkar upplever en långsiktig idrottslig utveckling.

3.3 Låt idrotten kosta

Forskning visar att ett rikt och tillgängligt utbud av idrottsanläggningar och fysiska aktivitetsmiljöer gör att vi rör oss mer – och därmed blir friskare. Vanliga upplevda hinder för att använda idrottsanläggningar och andra fysiska aktivitetsmiljöer utgörs av brist på information, dålig tillgänglighet, upplevd otrygghet, undermålig skötsel och dåligt skick.

På Tjörns ägs och drivs många anläggningar av föreningslivet. Föreningarna behöver få stöd och hjälp för att hålla anläggningarna funktionella, tillgängliga och säkra även i framtiden.

Ett långsiktigt arbete för att utveckla kommunala idrottsanläggningar och föreningsdrivna anläggningar måste få kosta. Detta för att skapa tidsenliga och attraktiva anläggningar på Tjörn.

Befolkningsprognosen för kommunen visar på en befolkningsökning. Det kommer att innebära ett ökat behov av idrottsanläggningar av olika slag.

4 Styrdokument

4.1 Nationella styr-, plan- och måldokument

Vid framtagande av den idrottspolitiska strategin har hänsyn tagits till följande internationella och nationella styrdokument:

- Agenda 2030 och globala målen
- Europaparlamentet - Kultur, utbildning och idrott
- Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen)
- Riksidrottsförbundets stadgar

4.2 Kommunala styrdokument och handlingsplaner

Vid framtagande av den idrottspolitiska strategin har hänsyn tagits till följande av Tjörns kommuns styrdokument och handlingsplaner:

- Budget 2021
- Kulturpolitisk strategi för Tjörns kommun 2014–2025
- Strategi för folkhälsa och social hållbarhet 2019–2026
- Handlingsplan för friluftslivet 2017–2021
- Barn- och ungdomsplan 2013–2023

5 Referenser

Barnombudsmannen. (2019). *FN:s konvention om barns rättigheter*.
<https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/publikationer/en-skrift-om-barnkonventionen-uppdatt.pdf>
(Hämtad 2021-02-25).

Europaparlamentet. (2020). Faktblad om Europeiska unionen-Idrott.
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/143/sport> (Hämtad 2021-02-16).

Regeringskansliet. (2018). *Handlingsplan Agenda 2030*.
<https://www.regeringen.se/49e20a/contentassets/60a67ba0ec8a4f27b04cc4098fa6f9fa/handlingsplan-agenda-2030.pdf> (Hämtad 2021-02-25).

Riksidrottsförbundet. (2017). *Idrottens samhällsnytta*.
https://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/nya-dokument/nya-dokumentbanken/forskning-fou/idrottens-samhallsnytta/fou2017_1-idrottens-samhallsnytta.pdf?w=900&h=900 (Hämtad 2021-02-25).

Riksidrottsförbundet. (2020). *RF:s stadgar. I lydelse efter extra RF-stämman 2020*.
<https://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/nya-dokument/nya-dokumentbanken/stadgar-och-regelverk/rfs-stadgar-2021-01-01.pdf> (Hämtad 2021-02-25).

Tjörns kommun. (2021). *Kulturpolitisk strategi för Tjörns kommun 2014–2025 – om att spegla historien, utveckla i nuet och planera för framtiden*.
<https://www.tjorn.se/download/18.7b9b669c172940b75bdad104/1591795767602/Kulturpolitisk%20strategi%20Tj%C3%B6rns%20kommun%202014-2025.pdf> (Hämtad 2021-01-16).

Tjörns kommun. (2021). *Strategi för folkhälsa och social hållbarhet 2019–2026*.
<https://www.tjorn.se/download/18.6919010b17393b75f7b72f14/1596024702419/Strategi%20f%C3%B6r%20folk%C3%A4lsa%20och%20social%20h%C3%A5llbarhet%202019-2026.pdf> (Hämtad 2025-02-25).

Tjörns kommun. (2021). *Handlingsplan för friluftsliv*.
<https://www.tjorn.se/download/18.7b9b669c172940b75bdad127/1591796036992/Handlingsplan%20f%C3%B6r%20friluftslivet%202017-2021.pdf>
(Hämtad 2021-02-25).

Tjörns kommun. (2013). *Barn och ungdomsplan 2013–2023*.
<https://www.tjorn.se/download/18.6919010b17393b75f7b72eee/1596024348934/Barn-%20och%20ungdomsplan%202013-2023.pdf> (Hämtad 2021-02-25).